

במדינה

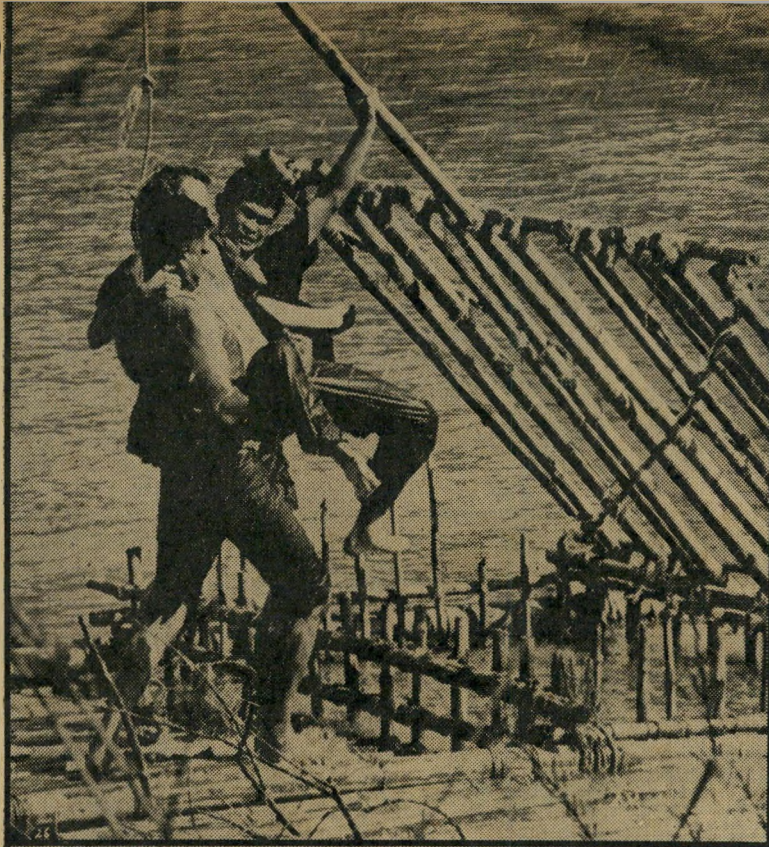
(המשך ממחזור 50)

שעות בערב ושבו תהיה גם התרחשות מוסיקאלית. ההורים גילו לי כסף, ואמא היתה אופה את העוגות.

אבי נוכח לדעת כי בית-הקפה גודל יותר מ"כמה שעות בלילה". הוא התחיל לעבוד 14 שעות יום יום. כסף לא היה והוא נאלץ לשפץ במיניו את הדירה הקטנה ששכר ברמת-השרון ברחוב אוסישקין. רוב הפעילות בבית-הקפה היתה על בסיס של התנדבות. במקום הופיעו ומופיעים אמנים צעירים לצד אמנים ידועי-שם. ללא תמורה כספית. תמיד נמצא במקום מתנדב שיסיע את האמנים מביתם ובחזרה. לפני כשנה החליט המייסד להפוך את המיפעל לאגודה. הוא פנה למורה, החליט אורי טפליץ, לשעבר חבר התיזמורת הפילהרמונית היום מורה למוסיקה באקדמיה בתל-אביב.

סיפר טפליץ (5): "לדעתי התרוקנו חיי המוסיקה מאז שהמציאו את הפטיפון והרדיו. הרמה הממוצעת של השומע ירדה מאד. רמת הקהל יורדת, כי אין להם מספיק חינוך מוסיקאלי. היום יש ממש פער גדול בין המוסיקאים שעל הבמה ובין הקהל. לכן חשוב מאד לטפח את השיכבה של אלה שמנגנים ואת אלה שאוהבים לבלות ערב אינטימי, כמו ב"מקום האינטימי המקורי הזה. אצלינו מור סיקאי אחד יותר אידיאליסטי מהשני. ב"מקום הזה המוסיקאים יושבים ומשוחחים עם הקהל, זה יותר כמו קונצרט-בית בממדים יותר גדולים."

מקום אחר. בכוננותיהם של מייסדי האגודה ליצור מיפעל תרבותי-חינוכי ול"קרב את הקהל שוחר המוסיקה אל היציאות, להקים בית שבו יוכלו גם אמנים מתחילים להתאמן ולקבל הדרכה במוסיקה. לייסד סיפורית תקליטים לנוער. להקים קרנות למילגות לעזרה לאמנים צעירים, ועוד רבות התוכניות. בינתיים משמש יובל כבית-קפה. באווירה אינטימית יושב הקהל ליד שולחנות קטנים, אוכל, שותה, ושומע קונצרט. אך אבי חושש שהמקום ייסגר בקרוב. האגודה נמצאת היום בגרעון של יותר

הווייטקונג מולאים את שבויהם במרכזות במים המעופשים אכזריים וסאדיסטיים

קיפים את סירטי על בסיס של היצמדות לעובדות. הרי זה כמו להתקיף רוח. אני אף לא התכוונתי לדייק בעובדות."

בגיל 35 הפך צ'ימינו ל"מאניק מיקצועי" כדבריו, "בלי חיים פרטיים". בנו של מפי"ק מוסיקה דגול בניו-יורק, חונך לאמנות ולאהבת-הקולנוע על-ידי סבו שסיפר לו אנגדות נפלאות וסבתו שלקחה אותו שלוש פעמים בשבוע לקולנוע.

הוא למד ארכיטקטורה ותולדות-האמנות כשעל סף הדוקטוראט החליט להסייג תלך מאוניברסיטת ייל בטענה כי "רוב האנשים שאני מכיר הופכים בעלי-מום בעיקבות לימודיהם ואפילו גוועים ר"ח הנית". בשנת 68 התגייס לקומנדו ועשה את שרותו הצבאי בטכסס. משפשט את מדיו החליט להשלים את התלך המעשי שבאמנות ולמד מישחק ומחול. בהסתמך כו על עברו התיאורטי מצא עבודה בחב"ר קטנה בניו-יורק, שעבורה הפיק סרטי טים תיעודיים.

הקסם של הצלולויד הגע דבק בו. הוא החליט לעשות סרטים. הוא החל כותב תסריטים, שביניהם, הארי המזוהם חוזר. ה"סרטי הבא היה תאנדרבולט ולייטפוט. כשציע את ציד הצבאים העמידו אותו ב"מבוכה". "לך עשה את הסרט", אמרו לו, והוא החל בשנת 76 וסיים אחרי שנתיים וחצי, כשהתקציב הסופי הגיע ל-15 מיליון דולר ורוברט דה-גרינו מניח את כל כובד מישקלו על הסרט ועל כל שלבי ההפקה.

אם כי כבר הרכיבו על כתפיו מסרים פוליטיים אמביציוניים, אומר צ'ימינו: "לגבי זהו סרט אישי מאד. היתתי עם 'הכומות-הירוקות' וכל הדמויות שיצרתי הם דיוקנים של אנשים שהיכרתי. במשך השנים הארוכות שבהן התנהלה המחלוקת מסביב למילחמה זו נהרסו חייהם של האנשים שנלחמו בה. היו כאלו שהובלטו על ידי העיתונות, אבל כולם היו אנשים רגילים בעלי מידה לא רגילה של אומץ". מה אומר צ'ימינו על אותם שסירבו ללכת לווייט-נאם? "אם אתה בצבא עליך לציית לפקודות. כך היה וכך יהיה בצבא."

"ווייטנאם איננה המילחמה היחידה בעיר לם המצטיינת בוועות. היו גרועות ממנה וקרוב לוודאי שתהיינה גרועות יותר. לכן אין לסירטי ולשאלה אם היתה מילחמת ווייטנאם מוצדקת או לא, דבר וחצי דבר. סירטי מופנה לאותם בני ארצי שעשו את הדרך לאפלה ובחזרה. כיצד שררו מן התופת? ואם היו בעלי מזל מספיק כדי להישאר בחיים, כיצד חזרו הביתה? וכי צד חזרו הביתה מבלי לאבד את עצמם לדעת אחרי שראו וחוו את כל שעבר עליהם? וכיצד ימצאו לעצמם קרן של תיקווה או אפשרות להאמין במשהו? כיצד?"

"אלו הדברים החשובים בעיני ולא דיוקן של סרט זה או אחר במהלך המילחמה. זה אינו סרט של השכל, זהו סרט של הלב, כך אני מקווה."

אותות גבורה ונושא את נכותו הנפשית בלבו פנימה. מייקל, בתמונת הסיום מהווה הד חוזר לדמות אלמונית שהופיעה קודם לכן, בעת התחנה: חייל, מעוטר באותות גבורה, ניצב מן הצד, מנוכר, כשכל נסיונותיהם של החוגגים לשתף אותו בשימי-ההעליו חרט.

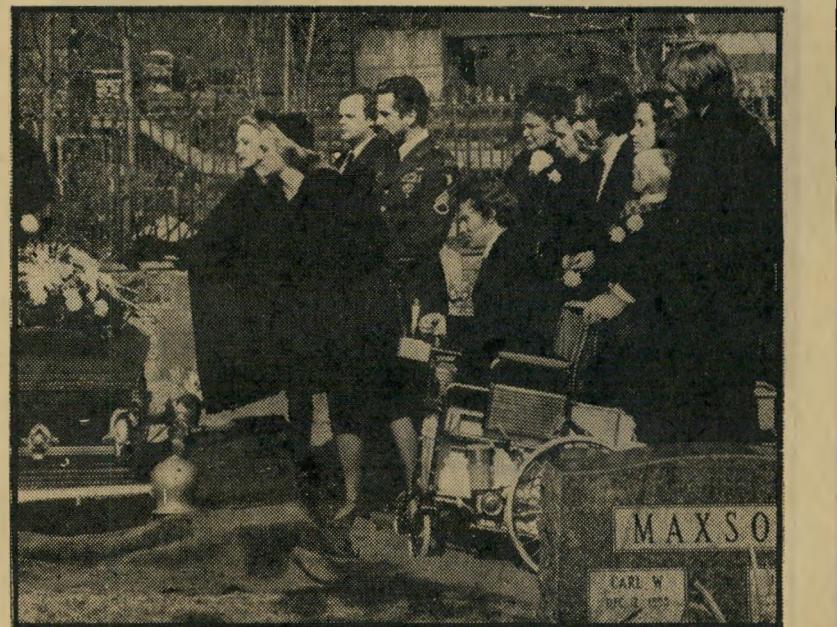
מייקל, אם כי נשאר בחיים, איננו אותו המסורתי בחנים ובסופי-שבוע. הצייד הר בטוח בעצמו הפך ניצוד, הרודף הפך נירדף, ומישחק ההישראות-בחיים אינו משעשע יותר. הנשאים בחיים, אחרי ה"מילחמה, יחזרו לחברה רק כדי למצוא עצמם נידונים לבדידות, זרות ולחוסר יכור לת נצחי להתמזג עם ה"נורמליים בינינו" — במלים אחרות: עם מי שלא היה שם.

באינטנסיביות רבה שאלו את צ'ימינו אם חשב להיות נאמן לעובדות מילחמת ווייטנאם. טענו כי טבח אכזרי נעשה דווקא על-ידי האמריקאים — הראייה: "מילאי ה" ידועה לשימצה. אמרו כי עשה עירבוב לא מעט בין מציאות לדמיון.

תשובתו של צ'ימינו: "סירטי אינו ריי אליסטי. זהו סרט סוריאליסטי. אפילו הנוף הוא כזה. למשל — את העיירה שבה חיים גיבורי הסרט שלי, הנקראת קליירטון, הרכבתי מדמותן של שמונה ערים קטנות ודומות זו לזו בארבע מדינות שונות בארצות-הברית. את קליירטון עצמה אי אפשר למצוא על המפה. גם הזמן אינו מחושב על-פי הזמן המציאותי של התרחשויות. בכונה לדחוס ניסיון של מילחמה לתוך סרט, אפילו ארוך כמו שלי, (184 דקות) היתי חייב להפליג מן המציאות. אם מת-

ניק (כריס טופן וולקן) בשבי הווייטקונג כיצד להישאר בחיים

הסוף: טבח הקבורה של ניק ניפון האשליות

מייסד אבידוב וחזקין טפליץ כל מוסיקאי אידיאליסטי

מ"100 אלף לירות. "פנינו לכל מיני גור" מים" הוא מספר, "לבנקים, חברות, מוסיקאים, למועצת רמת-השרון. קיבלנו אומנם כמה תרומות, אבל זה עדיין לא מספיק. אנחנו צריכים בית יותר גדול. הרבה חדרי-אימון, חניונים בחורף ומיזוג אוויר בקיץ ועוד הרבה דברים."

"אם האנשים לא יעזרו לנו" טוען טפליץ, "נגסה למצוא לנו מקום אחר, אולי לציף" תהיה אוזן קשבת. למרות שאנחנו אוהבים את המקום הזה ורוצים להישאר כאן."